

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X.**, narozený dne X.
bytem X.
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Verčímákem
sídlem 28. října 1001/3, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2017, č. j. OAM-2558/VL-14-2000,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2017, č. j. OAM-2558/VL-14-2000, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 500 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. T.

1. Žalobce podal dne 29. 10. 2020 u Městského soudu v Praze žalobu proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného, kterým byl žalobci odejmut azyl podle § 17 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „**zákon o azylu**“).

II. Žalobní body

2. V žalobě předně namítl, že mu napadené rozhodnutí nebylo řádně doručeno, neboť má pobyt hlášený na adrese X., není zřejmé, na základě čeho se žalovaný domníval, že je žalobce neznámého pobytu. Stejným nezákonným způsobem mu bylo doručeno též oznámení ze dne 24. 2. 2017 o zahájení řízení o odnětí azylu s předvoláním k pohovoru a k seznámení se s podklady rozhodnutí. Rozhodnutí je též nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, závěr žalovaného, že se žalobce dobrovolně vrátil do země původu, není dostatečně odůvodněný a ignoruje též další skutečnosti zjiitelné z veřejných rejstříků (že žalobce na území ČR podnikal). Žalobce též sporoval, že by byl státním příslušníkem Gruzie, je osobou bez státní příslušnosti. Konečně žalobce neměl možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, resp. tyto ani nebyly řádně shromážděny.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný měl žalobu za opožděnou, neboť rozhodnutí bylo doručeno podle § 24 odst. 4 zákona o azylu, neboť pobyt žalobce nebyl znám. Uvedl, že ve spise se nachází smlouva o nájmu bytu, předložená jako součást žádosti bratra žalobce, ze které vyplývá doba nájmu tolika dva roky, ode dne 27. 11. 2014. Z této smlouvy je zřejmé, že hlášené místo pobytu měl žalobce na adrese X. pouze do 27. 11. 2016. Postupoval tak správně, pokud bylo předvolání k převzetí rozhodnutí doručeno pouze uložením v azylovém zařízení (vyvěšeno dne 3. 4. 2017). Dnem doručení rozhodnutí je pak ve smyslu § 24a odst. 2 zákona o azylu den 13. 4. 2017.
4. Žalovaný též upozornil, že žalobce si byl pozbytí azylu vědom již mnohem dříve, než se právní zástupce snaží v žalobě vyličít, a stanovit tak nový počátek běhu lhůty pro podání opravného prostředku. Žalobce byl nejpozději dne 1. 8. 2018 informován o pozbytí azylu, neboť byl informován o spáchání přestupku podle č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“), a sice že nesplnil povinnost podle ustanovení § 103 písm. n) tohoto zákona, kdy mu bylo kladeno za vinu porušení ustanovení § 156 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Pokud by mu svědčil azyl, nemohl by se přece přestupku dopustit, je jisté, že v rámci daného řízení byl o existenci rozhodnutí o odnětí azylu řádně informován. Žalobce též aktivně spolupracoval s pobytočným oddělením, kdy žádal o prodloužení lhůty k vycestování, které nakonec nebylo dne 26. 8. 2020 vyhověno. Mezitím aktivně vedl řízení o stanovení nové doby k opuštění území, které bylo dne 13. 6. 2019 přerušeno do vyřízení předběžné otázky o vyřízení státního občanství a následného vydání cestovního dokladu. Z toho vyplývá, že žalobce byl i účastníkem řízení o udělení státního občanství. Teprve když dne 26. 8. 2020 vyšlo najevo, že žádná z těchto možností mu k legalizaci pobytu na území ČR nepomůže, v návaznosti na to dne 13. 10. 2020 vyzkoušel poslední možnost, a to podat opravný prostředek proti rozhodnutí o odnětí azylu s tím, že se pokouší navodit dojem, že lhůta pro počátek běhu lhůty počíná až dnem nahlédnutí do spisu v důsledku nesprávného

doručování. Tento postup považuje žalovaný za ryze účelový a odporující tak účelu zákona.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná**. V souladu s § 76 odst. 1 písm. a), b), c) s. ř. s. rozhodl bez jednání.
6. Žalobci byl rozhodnutím ze dne 12. 11. 2003, č. j. OAM-2558/VL-14-BE07-2000 udělen azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Podle evidenční karty žadatele byl hlášený pobyt žalobce od 12. 9. 2005 na adrese X., a to bez omezení platnosti tohoto údaje. X. předložil žalovanému dne 24. 4. 2015 nájemní smlouvu k bytu na adrese X., ze dne 27. 11. 2014, uzavřenou na dobu určitou dvou let, podle této smlouvy měl byt užívat též žalobce. Žalobce byl dopisem ze dne 24. 2. 2017 informován o zahájení řízení o odnětí azylu, byl též předvolán k pohovoru a k seznámení se s podklady pro rozhodnutí na den 31. 3. 2017. Žalovaný v oznámení o uložení písemnosti konstatoval, že z důvodu neznámého pobytu žalobce (*neboť nájemní smlouva byla na dobu určitou dvou let – pozn. soudu*), písemnost byla doručována v souladu s § 24 odst. 4 zákona o azylu na pracovišti Zastávka u Brna a byla takto doručena dne 30. 3. 2017. Napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl o odejmutí azylu podle § 17 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, z důvodu že azylant pobývá dobrovolně ve státě, který opustil z důvodu uvedených v § 12, a to s odkazem na evidenci žadatelů o mezinárodní ochranu a cizinecký informační systém, kdy v těchto systémech nejsou evidovány žádné aktuální údaje. Žalobce též neměl aktuální průkaz o povolení k pobytu. Žalovaný v oznámení o uložení písemnosti konstatoval, že z důvodu neznámého pobytu žalobce předvolání k převzetí napadeného rozhodnutí bylo doručováno v souladu s § 24 odst. 4 zákona o azylu, na pracovišti Zastávka u Brna, předvolání bylo doručeno dne 12. 4. 2017, napadené rozhodnutí měl pak žalovaný za doručené dnem 13. 4. 2017 (kdy se žalobce měl dostavit k převzetí rozhodnutí).
7. Podle § 24 odst. 1 zákona o azylu *písemnosti se doručují účastníkovi řízení ve věci mezinárodní ochrany do vlastních rukou pouze do místa jeho hlášeného pobytu nebo žadateli o udělení mezinárodní ochrany za podmínek uvedených v odstavci 2 na adresu pro doručování, nedoručuje-li ministerstvo na místě nebo prostřednictvím datové schránky.*
8. Podle § 24 odst. 2 zákona o azylu *adresou pro doručování se pro účely tohoto zákona rozumí adresa uvedená v oznámení podle § 82 odst. 1, povolilo-li ministerstvo opuštění pobytového střediska podle § 82 odst. 3, nebo adresa azylového zařízení, na kterém se žadatel o udělení mezinárodní ochrany a ministerstvo dohodnou, pokud se má žadatel o udělení mezinárodní ochrany na této adrese zdržovat alespoň 15 dní. V písemném záznamu o dohodě se uvede jméno, příjmení a datum narození žadatele o udělení mezinárodní ochrany a datum, od kterého se mu má na adresu pro doručování doručovat, případně datum, do kterého se mu má na adresu pro doručování doručovat, a adresa azylového zařízení. O změně adresy pro doručování se musí žadatel o udělení mezinárodní ochrany a ministerstvo dohodnout; věta druhá platí obdobně.*

9. Podle § 24 odst. 4 zákona o azylu *písemnost určená účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany, jehož pobyt není znám, se uloží po dobu 10 dnů v azylovém zařízení, kde je účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany hlášen k pobytu, nebo, je-li hlášen k pobytu mimo azylové zařízení, v ministerstvem určeném azylovém zařízení, které je nejblíže místu jeho hlášeného pobytu. Oznámení o uložení písemnosti se vyvěsí v azylovém zařízení na úřední desce. Poslední den této lhůty je dnem doručení.*
10. Soud shledal, že napadené rozhodnutí nebylo řádně doručeno, když nebyly splněny podmínky pro doručení dle § 24 odst. 4 zákona o azylu. Závěr o tom, že pobyt žalobce není znám, nemá oporu ve spise. Žalovaný nezpochybnil tvrzení žalobce, že ohlásil ve smyslu § 77 zákona o azylu jako místo svého hlášeného pobytu adresu X., **tato adresa je evidována jako místo hlášeného pobytu též v evidenční kartě žadatele, a to od 12. 9. 2005, platnost údaje v době rozhodování žalovaného nebyla nijak omezena** (podle výpisu z evidenční karty žadatele ze dne 5. 11. 2020). Obdobně ve správním spise podle výpisu ze dne 6. 8. 2012 je jako místo pobytu žalobce evidována stejná adresa, a to bez omezení platnosti. Konečně i podle aktuálního výpisu evidenční karty žadatele ze dne 27. 1. 2022 pobyt žalobce byl na adrese X., hlášen od 12. 9. 2005 do 7. 10. 2021. Ze spisu nevyplývá a žalovaný to ani netvrdí, že by přede dnem doručování písemností žalobci došlo ke zrušení údaje o místa hlášeného pobytu žalobce ve smyslu § 77 odst. 7 zákona o azylu. Nedošlo ani ke změně hlášeného pobytu žalobce. Za této situace žalovaný nemohl uzavřít toliko na základě nájemní smlouvy, uzavřené na dobu určitou, kterou navíc ani nepředkládal správnímu orgánu žalobce, ale jiný účastník, že již na tuto hlášenou adresu žalobci nelze doručovat, a dovodit, že pobyt žalobce tak není znám. To vše za situace, že ze spisu ani z tvrzení žalovaného neplyne, že by se žalovaný na hlášenou adresu pokoušel doručit. Soud tak měl za to, že napadené rozhodnutí nebylo doručeno dne 13. 4. 2017, ani 13. 10. 2020 nahlížením do spisu zástupcem žalobce, neboť právní účinky rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ve smyslu § 24a odst. 3 zákona o azylu nastávají doručením zastoupenému.
11. K názoru žalovaného, že znalost žalobce, že rozhodnutí o odnětí azylu bylo vydáno, lze dovodit z jiných správních řízení vedených se žalobcem, soud konstatuje, že na straně jedné nelze přijmout formalistický přístup, je-li naplněna materiální funkce doručení, tj. seznámení se s obsahem písemnosti, na druhé straně je nutno trvat též na tom, aby bylo řádně doručováno, neboť v opačném případě účastníci řízení mohou být výrazně dotčeni na svých právech (včetně přístupu k soudu). Skutečnost, že žalobce měl zřejmě informaci o odnětí azylu, však neznamená, že měl též komplexní informace o důvodech rozhodnutí. Nelze připustit, aby na základě postihu žalobce za přestupek spočívající v pobytu na území ČR bez platného víza, případně na základě řízení o uložení povinnosti opustit území, bylo možné konstatovat doručení rozhodnutí o odnětí azylu (a od oznámení zahájení řízení o přestupku odvíjet počátek běhu lhůt pro podání žaloby proti rozhodnutí o odejmutí azylu). V této souvislosti srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2017, č. j. 6 As 45/2017-34. Též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 31/2011-88 akcentuje v případě využití jiného způsobu doručení písemnosti, který je v rozporu s procesním řádem, nutnost skutečného převzetí písemnosti účastníkem.

12. Soud tak usnesením ze dne 10. 8. 2021, č. j. 19 Az 26/2020-31 uložil žalovanému doručit napadené rozhodnutí žalobci a doplnit spis o doklad o doručení. Žalovaný toto usnesení nerespektoval. Soud konstatuje, že žalovanému dal širokou možnost se ke svému postupu vyjádřit, svůj předběžný právní názor předestřel již v přípisu ze dne 21. 7. 2021, kdy též umožnil žalovanému doplnit k otázce doručování žalobci relevantní tvrzení či důkazy, žalovaný otázku zákonnosti doručování napadeného rozhodnutí ponechal na úvaze soudu. Soud následně v souladu s rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 2 As 27/2004-78 usnesením ze dne 10. 8. 2021 uložil žalovanému doručit napadené rozhodnutí žalobci a doplnit spis o doklad o doručení, žalovanému byl zaslán správní spis (16. 8. 2021). Správní spis byl soudu vrácen 23. 9. 2021 bez splnění této povinnosti, soudce telefonicky kontaktoval vedoucí oddělení zástupčí činnosti a kasací s žádostí o urychlené vyhovění usnesení, s ohledem na stáří rozhodnutí. Žalovanému byl obratem zaslán zpět správní spis (8. 10. 2021). Vzhledem k tomu, že žalovaný nevyhověl výzvě soudu do 24. 11. 2021, soud správní spis vyžádal zpět, když shledal, že z hlediska nejisté situace žalobce, bude pro něj výhodnější postup, pokud soud ve věci meritorně rozhodne, když z žalobní argumentace je zjevné, že v době podání žaloby s obsahem napadeného rozhodnutí žalobce seznámen byl, k materiálnímu doručení tak nejpozději v den podání žaloby došlo, žalobu tak lze posoudit jako včasnou. Soud má za to, že nelze žalobu odmítnout pro předčasnost, když je zřejmé, že žalovaný opětovně doručit napadené rozhodnutí nehodlá. Soud nepovažuje za účelné další urgování žalovaného o splnění uložené povinnosti, případně určování lhůty k provedení požadovaného úkonu, či ukládání pořádkových pokut. Zároveň lze poukázat na postup Krajského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2008, č. j. 46Az 80/2008-31, který pro vady v doručení napadeného rozhodnutí toto rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil, kasací stížnost proti tomuto rozsudku byla zamítnuta Nejvyšším správním soudem dne 29. 4. 2009 (č. j. 7 Azs 21/2009-60).
13. Podle § 17 písm. e) zákona o azylu řízení *azyl se odejme, jestliže azylant dobrovolně pobývá ve státě, který opustil z důvodů uvedených v § 12.*
14. Soud po přezkoumání napadeného rozhodnutí a předcházejícího řízení konstatuje, že žalovaný nedoručil řádně oznámení o zahájení řízení o odnětí azylu, spolu s předvoláním k pohovoru a seznámení s podklady rozhodnutí, když tato písemnost ze dne 24. 2. 2017 byla doručována žalobci jako osobě neznámého pobytu, ač pro to nebyly splněny podmínky (obdobně jako u doručování samotného napadeného rozhodnutí). Žalobce tak nedostal jakoukoli příležitost hájit svá práva a sdělit své stanovisko k zamýšlenému odnětí azylu. Tato vada je naprosto zásadního charakteru, neboť žalobci znemožnila jakoukoli účast na vedeném správním řízení, a podstatně tak zkrátila účastníka řízení na jeho procesních právech. V řízení tedy došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.).
15. Obsah správního spisu zároveň nepostačuje pro přijetí závěru, že žalobce dobrovolně pobýval ve státě, který opustil. Jediným relevantním podkladem ve správním spisu je sdělení Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 11. 2016, že samostatná výdělečná činnost žalobce byla ukončena k 1. 11. 2016. Tento důkaz však zároveň není v napadeném rozhodnutí nijak zmíněn ani hodnocen. Pokud žalovaný odkazoval na údaje zjištěné v evidenci žadatelů o mezinárodní ochranu a v cizineckém informačním systému, žádný

výpis z doby předcházející vydání napadeného rozhodnutí ve správním spise není (ani úřední záznam o zjištěných skutečnostech z těchto evidencí). Ve správním spise se nachází žádost žalobce o vydání cestovního dokladu ze dne 5. 9. 2012, dále až zmiňované sdělení Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 11. 2016, následuje oznámení o zahájení řízení spolu s předvoláním a možností seznámit se s podklady rozhodnutí ze dne 24. 2. 2017 a dále předvolání k převzetí rozhodnutí a napadené rozhodnutí samotné. Napadené rozhodnutí tak částečně postrádá oporu ve správním spise a je též nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí (tedy trpí i vadami ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s.).

16. S ohledem na shora uvedené soud bez jednání zrušil rozhodnutí žalovaného pro vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) s. ř. s. a zároveň věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný v dalším řízení předně zváží, zda jsou podmínky pro odnětí azylu žalobci, resp. pro zahájení řízení o odnětí azylu (když oznámení o zahájení nebylo žalobci řádně doručeno), při doručování budou respektována ustanovení zákona o azylu, zejména § 24, § 24a, případně doplní dokazování rozhodných skutečností pro odnětí azylu, žalobci umožní se k věci vyjádřit, a to při pohovoru, po ukončení dokazování dá žalobci též možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a navrhnout případné doplnění dokazování. Pokud rozhodne opětovně o odnětí azylu, svůj závěr řádně odůvodní, včetně vysvětlení, z jakých podkladů vycházel, veškeré podklady, ze kterých bude vycházet, učiní součástí spisu. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 4 a 5 s. ř. s.).
17. O nákladech řízení soud rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady řízení žalobce tvoří náklady na odměnu právního zástupce za 2 úkony právní služby - převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby ve věci samé, po 3 100 Kč dle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), stručná podání ze dne 13. 7. 2021 (replika) a ze dne 23. 1. 2022 (návrh postupu) soud hodnotil jako půl úkony s odměnou po 1 550 Kč, neboť obsahem ani složitostí nedosahovaly úrovně vyjádření se ve věci samé, součástí nákladů je též náhrada hotových výdajů ve výši 1 200 Kč (za čtyři úkony právní služby po 300 Kč) dle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu; celková výše nákladů řízení žalobce tak činí 10 500 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 31. ledna 2022

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně